

spodje naj sami pojejo župco, ki so si je skuhal.

Nekaj izidov volitev v cenilne komisije. Smarje: Slov. ljudska stranka 132, Samostojna 81, mešana lista 7; Lasko SLS 143, SKS 12, trgovci 33; Celje—okolica: SLS 213, SKS 136, trgovci 20; Gornjigrad SLS 39, neodvisni (večina naših) 94. Celi politični okraj Celje: SLS 527, SKS 323, JDS 33, neodvisni 60 glasov. Naša zmaga v Celju torej sijajna. Zmagali smo tudi v Konjicah: SLS 200, združeni liberalci in samostojni samo 40 glasov. Slov. Gradec: SLS 172, SKS 25, soc. dem. 16. — Prosimo zaupnike iz vseh okrajev poročil o izidih.

Silno površno so davčne oblasti sestavile volilne imenike za volitev v cenilne komisije. Izpuščenih in napačno vpisanih je bilo najmanj ena tretjina davkoplačevalcev, ki plačujejo dohodnino. Ta površnost mladih gg. uradnikov zasluži ostro obsodbo. Predpisovati težke tisočake davka, rubiti, sprejemati od špiceljnov izmišljene podatke o dohodkih posameznikov, odbijati upravičene pritožbe znajo, a vse davkoplačevalce vpisati v imenik pa ne znajo! V imenu naših prizadetih davkoplačevalcev zahtevamo red. Uradnik, ki poče ali ne zna v redu in pravilno vršiti svoje službe, pa naj gre v Makedonijo.

Odločna žena. Pri volitvi v cenilno komisijo za dohodnino za mariborsko okolico se je primeril ta-le slučaj: Posestnica, ki že mnogo let pod svojim imenom plačuje visoko dohodnino prišlo na volišče, da bi oddala svoj glas za listo SLS. Komisija je zavrne, češ: „Nisi vpisana!“ In naša odločna žena pravi: „Kaj, glasovati ne smem, nad 1000 K dohodnina pač plačati? Eksekutorje veste pošiljati nad me in me rubiti, a v imenik me ne vpisete! Pravico zahtevam in nič drugega!“ In morali so njeno pritožbo dati na zapisnik. Vzglejte se nad odločnostjo zavedne slovenske žene!

Duh. sprememba. Prestavljen je od Sv. Lovrenca na Pohorju na Hajdino pri Ptujju g. kaplan Alojzij Skuhala. K Sv. Lovrencu na Pohorje pride g. Somrek Anton, dosedaj kaplan na Sladki gori. Mesto sladkogorskega kaplana je podeljeno g. Antonu Plevnik, ki si je utrjeval nekaj časa svoje rahlo zdravje v Ljubljani.

Birma v Meziški dolini. Mariborski knezoškof bo delil sv. birmo 9. oktobra v Guštanju, 10. oktobra pa v Crni. Korosko ljudstvo pričakuje z navdušenjem lavantinskega vladiko, ki bo prvi za rajnim Slomšekom birmoval v nekdanjih krajih lavantinske škofije.

Desetletnico svojega obstanka slavi 2. okt. t. l. Katoliško izobraževalno društvo pri Sv. Francišku na Stražah. Ob 10. uri dopoldan je v ta namen slovesno sv. opravilo v župnijski cerkvi. Popoldan ob 2. uri bo slavnostna prireditev v dvorani pri Mastinovcu. Na sporedu je: slavnostni govor (č. g. župnik Vogrinc), petje mešanega in moškega zbora in uprizoritev Finžgarjeve igre »Divji lovec«. Igra sama se ponovi 9. oktobra. Čisti dobiček je namenjen za zgradbo društvenega doma. Pridite!

Ptujski okrajni zastop je kupil od grajskega Ulma brod čez Dravo pri Zavrču, da obrani mejnim občinam krajšo pot do njihovih posestev.

Izkaznice za potovanje je odpravil minister notranjih del in policije g. Pribičević. Naši poslanci, osobito dr. Hošnjec so neprestano dregali vlado, naj ukine zapoved o nepotrebnih potnih izkaznicah, ki so razburjale in dražile preprosto ljudstvo. Demokratsko policijski minister se je udal in sedaj ukini, kar je pred meseci zapovedal. Treba je pomniti, da je bila zapoved o potnih izkaznicah izdana pod samostojno vlado in da se ni upal nobeden samostojni poslanec nastopiti proti tej nadlogi naroda.

Umrl je na Paki, župnijski Smartno pri Saleku, tamošnji občesposlovanji gostilničar, posestnik in kovač g. Martin Koren. Rajni je bil stalen naročnik našega lista. Svetila mu večna luč!

Pred marib. jes. poroto se je letos vršilo zelo veliko število kazenskih razprav, izmed katerih omenjamo le nekatere. Dne 3. septembra se je zagovarjal pekovski pomočnik Artljč doma iz Varaždina, zaradi raznih sleparstev in tatvin, za katere si je zaslužil 5 mesecev težke ječe. Dne 19. septembra je pa sedel na zatožni klopi carinik Franc Nepomučki zaradi

ponesverbe 40.000 dinarjev. Razprava je bila preložena. Drugega dne so se zagovarjali zaradi roparskega napada na družino Kelca Jakoba v Paradižu, občina Sv. Elizabeta, posestniški sin Franc Solina, Franc Janžekovič, delavec in Jožef Kristovič, posestniški sin. Ker so Kelcu s silo odvzeli 28.000 kron denarja so bili obsojeni: Prvi že 14 krat predkaznovani, na 10 let, drugi na tri leta in tretji na osem let težke ječe. Dne 21. septembra se je zagovarjal delavec Trnek iz Ruš, ker je v nekem prepiru na veselici v Rušah z nožem zabolil in usmrtil osmošolca Serajnika iz Maribora. Porota mu je prisodila tri mesece težke ječe. Dne 23. septembra je pa prejel zasluženo plačilo v obliki dveh let težke ječe August Peitler, ker je v neki gostilni v Račjem ubil Stefana Klinca in težko poškodoval Antona Baumana. O ti nesrečni alkohol, koliko nesreč in pobejev si že povzročil!

Smrtno se je ponesrečil v Framu pri Mariboru veleposestnik in lesni trgovec Konrad Zamolo. Ko je v ponedeljek, dne 26. t. m. popoldan ob 4. uri peljal težko naložen voz lesa proti domu, so se mu splasili konji. Zamolo, ki je bil na vozu, je padel pod kolesa. Zdrobilo mu je glavo in prsa, tako da je ostal pri priči mrtev.

Gospodarstvo. Vinogradštvo.

Vinogradniki, počakajte letos z bratvo! Listje še je zeleno in topli solnčni žarki proizvajajo sladkor. Grozdje je zdravo, ne gnili in malenkostne izgube na množini bo bogato poplačala dobrot naših vin. Kdo ve, kedaj se bomo zopet včakali take kapljice, kakor se nam letos obeta. Kupcev ne bo majnkalo, kdor pa bo pred oktobrom bral, si bo sam kriv nižje cene.

Čakajte s trgatvijo! Na Kokolenškaku sredi Slov. goric so začeli nekateri brati že v drugi polovici septembra, pa so se ogoljufali. Le 11° sladkorja je vseboval mošt. To je pač dovolj tehten razlog čakati s trgatvijo. Res so nekatere vrste dozorele. Veliko še je zelenega grozdja posebno v nekaterih legah in zemljah. Pozne vrste še morajo zoreti vsaj nekaj tednov. In čemu bi hiteli z bratvijo, ko je zadnji dež tako osvežil trte? Potem bo tudi grozdje postalo sočnejše ter bo bolj teklo in ne tako kakor tistemu, ki mu je 20 put dalo komaj polovnjak. Pomnite vinogradniki: Ceno in odjemalce pri sedanjih razmerah bo imelo le vino s čim višjim odstotkom sladkorja oziroma alkohola.

Vinska trgatve je v polnem teku. Zgoda, so začeli letos vinogradniki obrirati zlahko grozdje. Da ne morejo več čakati s trgatvijo, so največ krivi krščeni in nekrščeni ptiči. Posebno v mariborski okolici so tatvine v vinogradih nekaj čisto navadnega. Narubi in orožniki polovijo vsak dan več desetoric teh nepridipravov. Iz Kamnice nam poročajo, da bo tam trgatve že po večini ta teden končana. V strmih legah je grozdje že močno ovenelo. Mošt ima 20—26° sladkorja. Večji vinogradniki letos grozdje sortirajo. Posebno izboren je muškat. Vreme je krasno noči prijetno. Po vinogradnih gričih doni veselo pevanje in ukanje. Vinska trgovina v Slovenskih goricah je kljub izborni letošnji kapljici mit-ja. Portugizca prodajajo po 12 do 20 K od preše. Za belo vino pa še ni prave cene.

Vinski trgovci so sklenili, kakor smo izvedeli z zanesljivega vira, bodo cene mošta določili po sladkorih stopnjah. Akoravno to ni povsem pravilno, ker se vino ne taksira po množini alkohola, ampak harmonični sestavi vseh njegovih delov, je vendar nekaj pravičnosti v tej nameri, ker kaže višina sladkorja na zrelost produkta in stem na izpolnjevanje vseh pogojev, ki se zahtevajo od dobre vinske kapljice.

Cene mošta še niso določene! S prodajo in bratvo se naj nikdo ne prenaagli. Portugizec se je baje kupoval po 14—16 K, druge rane vrste od 15—17 K. Te posamezne cene pa niso merodajne, ker se trgovina ni posegla v kupčijo in še čaka na — kakovost blaga. Vino ne bo po ceni!

V Ljutomeru so na zadnjem živinskem sejmu baje plačevali živino po 5—6 K za kg. Samo dobro rejena goved je prišla na 7 K. Posestniki bodo rajje doma klali. Daleč smo že prišli.

Vinski mošt na Hrvaškem, kjer imajo navado, da rano berejo, je kazal 14—16 stopinj sladkorja. To je znamenje, da še grozdje ni zrelo. Pri nas je kazal portugizec po dobljenih informacijah v pretečenem tednu 15—17%, po klosterneuburski tehtnici. Zlahktnina 16—17%, šmarnica 14—17%. Čakajte z bratvo, v treh dneh dobi sedaj jagoda več sladkorja, kakor prej v celem tednu.

Na pomoč onim, ki so prizadeti po suši!

Podružnica Kmetijske družbe pri Sv. Marjeti niže Ptujja je poslala — Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani ta-le poziv:

„Ker ni nikakega glasu o kakšni akciji za odpomoč proti posledicam suše, si dovoljujemo opozoriti Kmetijsko družbo, naj ona posreduje in eventualno prevzame preskrbo s krmili za živino, kajti prehrana živine v našem okolišu, posebno v nekaterih občinah, je z razpoložljivimi krmili naravnost nemogoča. Obrodila sta precej dorodno edino pšenica in rž, kar je ni vzela lanska zima.

Najslabše je pa s krmom. Sena se je pridelalo v največ slučajih le ena tretjina navadnega pridelka, otave pa osti posestnikov sploh ni kosilo, kateri pa so kosili, pa niso dobili niti 1 desetino navadnega pridelka. Detelje v največ slučajih ni bilo, ker prejšnje leto ni vzkli. Sedaj pa tudi ni paze, ker so naši travniki popolnoma izsušeni in rjavi.

Ravno tako slabo prede za prerinano svinj: Krompirja je komaj od ene tretjine do polovice navadnega pridelka; ajde v dostih slučajih manj, kakor se je vsejalo. Kar je ni vzela suša, jo je pred dnevi pomorila slana. Buč in zelja skoraj nič, korenja popolnoma nič in ravno tako se kaže, da ne be niti strnišene repe.

Kot odpomoč nasvetujemo:

1. Da se prepove nakup krmil — prekupcem ter izvoz.
2. Vsa razpoložljiva krmila naj odkupi ena kmetijska organizacija, t. j.: ali Gospodarska zveza ali Kmetijska družba, in se ista spravijo v najbolj prizadete kraje.
3. Iz vseh gozdov, graščinskih in tudi drugih, se naj da po primerni ceni na razpolago vse listje za nasteljo, da se potem lahko slama porabi za krmom.

V pojasnilo. Nekateri ljudje v Mariboru se razburjajo radi tegale dogodka: V prvi polovici meseca avgusta je prodal posestnik V. iz St. Petra tele mesarju M. v Mariboru. Cena telecemu mesu je bila tedaj uradno določena 16—18 K 1 kg. Mesar pa je V. trdil, da je cena znižana na 10 K in mu je obljubil za tele samo 6 kron za 1 kg žive teže. Posestnik pravi: Če je cena mesu res samo 10 K, potem ti dam tele za 6 K, ker priznam, da moraš imeti pošten zaslužek. Ko pride V. čez nekaj dni v mesto, vidi, da prodaja mesar M. meso njegovega teleta 1 kg po 18 K. V. pride v Tajništvo SLS in mi pravi: Kaj bi napravil? Ali bi mesarja naznanil? Svetoval sem mu, naj prepusti zadevo meni. Poklical sem mesarja in mu svetoval, naj doplača V. nekaj kron, sicer bo zadeva prišla na sodišče. Mesar je nekaj dni nato res doplačal g. V. pri vsakem kg 4 K. S tem je bila zadeva urejena. In sedaj širijo socialna demokratske vesti, da tiram cene mesu kvišku. Vprašam: Ali je pravično, da bi mesar dobil za 1 kg telečine kar 12 K več kot je dal za tele? Stojim na stališču, da mora živeti vsak: živinorejec in mesar. A mesar se naj zadovolji s poštenim srednjim zaslužkom, pa bo marsikaj drugače. Toliko v pojasnilo. — Fr. Zebot.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 23. sept. se je pripeljalo 354 prašičev in 3 koze. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči od 4—6 tednov stari komad K 120—160, od 6—8 tednov K 160—200, od 8—10 tednov K 340—400, od 10—12 tednov K 470—700, 6 mesecev stari K 660—900, prašiči 1 leto stari kom. K 1000—1500, črez 1 leto kom. K 2800; koze komad K 250—300. Prodalo se je veliko, največ v smeri proti Sv. Dravogradu.

Enodnevni čebelarški tečaj. Na mnogostransko željo čebelarjev, osobito izmed inteligence, priredi podpisani dne

9. oktobra čebelarški tečaj na svojem domu in sicer od 10.—12. ure pred., in od 1/2.—5. ure popoldne. Predmet: glavna opravila za vzimovanje, združevanje, shranjevanje rezervnega satovja, čebelarstvo orodje; kolikor se bo dopuščal čas, mikroskopično razkazovanje iz čebelne anatomije. — Oddaljeni udeleženci se naj blagovolijo nemudoma prijaviti radi eventualne preskrbe prenočišča! Čebelarški pozdravi Ivan Jurancič, drž. čeb. pot. učitelj. Pošta Sv. Andraž v Slov. gor., železniška postaja Ptuj.

Sena plačujejo v Mariboru 600 da 680 K 100 kg.

Sedemstoletnica tretjega reda se bo slovesno proslavila v Marija-Nazaret dne 3. in 4. oktobra.

Trošarine prosto kuhanje žganja na tujem posestvu je dovoljeno kraji, kjer imajo za kuhanje žganja samo vzdane kotle in nezadosno število prenosnih žganih kotlov in sicer je dovoljeno v dobi od 1. septembra t. l. do 31. avgusta 1922. Zganje se sme v takih kotlih na tujem posestvu trošarine prosto kuhati pod pogojem, da se pri vsakem posestniku na njegovem posestvu še pred pričetkom kuhanja ugotovi količina drozge in da se ta drozga ujema z množino njegovega lastnega pridelka, nadalje da se pri kuhanju ali takoj po končanem kuhanju žganja dožene, je-li so posestniki drozge prekuhovali v resnici ono množino drozge, glede katere se je ugotovilo, da je imajo.

Cene poljskim pridelkom. V zadnji dobi ni bilo dosti kupčij s poljskimi pridelki. V Zagrebu je stal meterski stot pšenice po 1040—1075 K, za koruzo ni bilo posebnega zanimanja in so jo plačevali po 820—830 K meterski stot, v Zagreb postavljeno po 860—865 K, oves v Zagreb postavljen 890—900 K, ječmen 960 K, rž 890—900 K, pisani fižol 960—980 K, 1 kg moke po 16—50 K z vrečo, postavljeno v Zagreb.

Cena krompirja je v Mariboru 28 do 30 K merica ali 4 K 1 kg.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zalu noče priti do živahnih kupčij in cene so vnovič nekoliko padle, kajti prvovrstno blago so kupovali po 6000 čehoslovaških kron za 50 kg, slabejša blago pa po 5500 čehoslovaških kron (100 č. K je 220—240 naših kron). Iz Nürnbergga pa poročajo o živahni kupčiji, cene za hmelj so v Nemčiji zopet narastle.

Ljudska pošojilnica v Celju (Beli vol) sprejema hran. vloge in jih obrestuje po 4%, oziroma 4 1/2 odstot. od dneva vloge do dneva dviga.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 215—218 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 11—12, za 100 nemških mark 187—195 in za 100 laških lir 910—912 jugosl. kron.

Dopisi.

Št. Janž pri Dravogradu. Zadnje nedeljo smo si ustanovili Katoliško izobraževalno društvo. Nad 400 ljudi se je zbralo na vrtu odličnega našega pristaša g. Vrhnjaka. Bukovska dekleta so prav lepo uprizorila igro »Marijina smrt«. Misel dekliške organizacije dobiva tudi v slovenjgraškem okraju trdnih tal. 8. septembra so se dekleta slovenjgraškega okraja zbrala na dekliškem taboru na Homecu, 14 dni potem že prirede šentjanske mladenke prisrčno girico! Le vrlo nadaljujte! Pa kmalu Dekliško zvezo ustanovite!

Sv. Urban pri Ptujju. Zadnji petek je umrla v Ločkem vrhu pridna kmetiška hči Ana Čeh; šla je na podstrežje po krmo za živino, pri tem pa padla tako nesrečno, da si je zlomila hrbtnico in v groznih bolečinah izdahnila, ne da bi prišla k zavesti. Vrlo krščanski in narodni družini splošno sožalje.

Videm ob Savi. Za krmo je vedno huje. Neobhodno potrebne živine ne moremo prodati radi obdelovanja in gnoja, a krme ni nikjer dobiti. In če jo ima, po neznanski ceni 60° K q. Kakšna cena bo šele na spomlad? Dajke nam nalagajo leto za letom večje, a odkod jih naj zmagamo, če nam vlada v taki sili ne priskoči na pomoč. Pozivamo naše poslance, naj zahtevajo od vlade, da nam dobavi krmo in nam zaradi suše odpiše davke.

Somišljeniki darujte za sklad KZ.